

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 6842/14

לפני: כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט א' שהם
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: אספה פלקה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום
1.9.2014 בת"פ 5867-06-14 שניתן על-ידי כב' סגן הנשיא ר'
שפירא

תאריך הישיבה: ד' בתשרי התשע"ו (17.9.2015)

בשם המערער: עו"ד סימי פלג-קימלוב

בשם המשיבה: עו"ד עידית פרג'ון

מתורגמן: מר נגוסה עלמו

פסק-דין

השופטת ד' ברק-ארז:

1. מה צריך להיות דינו של אדם שדקר את אשתו, על רקע רצונה להיפרד ממנו, וגרם לה לפציעות קשות? זו הייתה השאלה שעמדה במרכז הערעור שבפנינו.

כתב האישום ופסק דינו של בית המשפט המחוזי

2. נגד המערער הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי בחיפה (ת"פ 5867-06-14, השופט ר' שפירא) שתוקן בהמשך במסגרת הסדר טיעון. כתב האישום שבו הודה

המערער ייחס לו עבירות של חבלה בכוונה מחמירה (לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)) ואיומים (לפי סעיף 192 לחוק העונשין) שנעברו כלפי המתלוננת, שלה הוא נשוי מאז שנת 1997 ולהם ילדים משותפים, ועבירה של תקיפה סתם (לפי סעיף 379 לחוק העונשין) שנעברה כלפי ש', בתה של המתלוננת מקשר קודם. עיקריו של כתב האישום המתוקן הם כדלקמן: המערער חשד במתלוננת כי היא בוגדת בו וקינא לה. במהלך תקופה של מספר חודשים, הוא איים עליה כי יהרוג אותה, קילל אותה והעליב אותה. בחודש פברואר 2014 הגישה המתלוננת תביעת גירושין נגד המערער בבית הדין הרבני בחיפה. על רקע המתואר, בשעות הערב של יום 20.5.2014 המערער המתין למתלוננת בדירת המשפחה כשהוא מחזיק על גופו סכין שאורך להבה הוא כ-13 ס"מ. כאשר המתלוננת שבה לדירה היא נכנסה למטבח יחד עם ש'. בין בני הזוג פרץ ויכוח, ובהמשך לכך, המערער חסם בגופו את פתח היציאה מן המטבח ודחף את ש', שניסתה לסייע למתלוננת. מיד לאחר מכן המערער דקר את המתלוננת בבית החזה העליון מצד ימין. בתגובה לכך ש' ניגשה למערער ונאבקה בו עד שהצליחה להוציא מידיו את הסכין, והמתלוננת ברחה מפני המערער מחוץ לדירה. בנם המשותף של בני הזוג שנכח במקום סייע ל-ש' להימלט כדי להזעיק עזרה. כתוצאה מן הדקירה נגרמו למתלוננת פגיעות באברים פנימיים וסכנה נשקפה לחייה. לאחר שפגע במתלוננת המערער החליט לפגוע בעצמו – שתה חומר רעיל ודקר עצמו באזור הבטן. המתלוננת הובהלה לבית החולים, שם היא עברה ניתוח ואף אושפזה במחלקה לטיפול נמרץ.

3. המערער הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, ובהתאם לכך ביום 9.7.2014 הוא הורשע.

4. הסדר הטיעון שנעשה עם המערער לא כלל הסכמה לעניין העונש.

5. במסגרת הטיעונים לעונש העידו מטעם התביעה המתלוננת ו-ש'. המתלוננת תיארה בעדותה את מצבה הגופני הקשה כתוצאה מן הנזקים שנגרמו לה ואת מצבה הכלכלי של המשפחה, שעמה נמנים בין היתר ארבעה ילדים קטינים משותפים לה ולמערער. גם ש' העידה על המצב הקשה בבית המשפחה. בנוסף, המדינה ציינה כי לחובת המערער עומדת הרשעה קודמת בעבירות תקיפה ואיומים כלפי המתלוננת, וכן הגישה מסמכים רפואיים. המערער מצדו ביקש להביע חרטה וצער על מעשיו. אחיו של המערער, אשר העיד מטעם ההגנה, ביקש אף הוא להביע צער על הנזקים שנגרמו למתלוננת. כמו כן, הוגשו מסמכים הנוגעים למצבו הרפואי של המערער.

6. בבואו לגזור את דינו של המערער עמד בית המשפט המחוזי על החומרה הרבה של מעשיו, כמו גם על מכלול הנסיבות המחמירות (התכנון המוקדם, כלי הנשק שבו בוצעו העבירות, הפוטנציאל הקטלני של המעשים, הנזק החמור שנגרם למתלוננת, העובדה שגם הילדים ששהו במקום לא הצליחו להניא את המערער מתכניתו המוקדמת וממעשיו, וכן תקיפת בתה של המתלוננת על רקע ניסיונה לסייע לאמה). בנוסף, בית המשפט המחוזי עמד על כך שהמערער הורשע בעבר בעבירות תקיפה ואיומים של המתלוננת. מנגד, בית המשפט המחוזי התחשב גם בגילו של המערער, בכך שלא ריצה עונש מאסר בעברו, בחרטה שהביע ובנזקים שגרם לעצמו. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין שבע לשתיים עשרה שנות מאסר. בסופו של דבר, גזר בית המשפט המחוזי על המערער עונש מאסר בפועל בן שמונה וחצי שנים, ובנוסף לכך מאסר על תנאי בן שנתיים כשהתנאי הוא שהמערער לא יעבור עבירת אלימות הגורמת לחבלת גוף מדרגת פציעה ומעלה בתוך שנתיים, מאסר על תנאי בן שנה כשהתנאי הוא שהמערער לא יעבור בתוך שלוש שנים עבירת תקיפה סתם, תקיפה הגורמת חבלה של ממש או כל עבירת אלימות פיזית במשפחה, וכן מאסר על תנאי בן שלושה חודשים כשהתנאי הוא שהמערער לא יעבור עבירה של איומים בתוך שנתיים. בית המשפט המחוזי הורה כי עונש המאסר המותנה בן ששה חודשים שנגזר על המערער בגין הרשעתו הקודמת ירוצה במצטבר לעונש המאסר שנגזר עליו, כך שבסך הכול נקבע כי ירצה עונש מאסר בפועל בן תשע שנים. לבסוף, בית המשפט המחוזי חייב את המערער לפצות את המתלוננת בסכום של 50,000 שקל.

הערעור

7. הערעור שבפנינו כוון כנגד גזר דינו של המערער. לטענת המערער, בית המשפט המחוזי החמיר עמו בקביעתו של מתחם הענישה, ובעיקר בכל הנוגע לרף התחתון של המתחם העולה על עונש המינימום שנקבע בחוק בגין ביצוע העבירה של חבלה בכוונה מחמירה (לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין) כלפי בן משפחה. בנוסף, המערער טען כי היה מקום להקל עמו יותר מכפי שעשה בית המשפט המחוזי – בשים לב למכלול נסיבותיו, ובהן גילו, מצבו הבריאותי, החרטה שהביע, הקשיים שחווה בעקבות עלייתו לארץ מאתיופיה, העובדה שלא ריצה עונש מאסר בעברו והודאתו בפתחו של ההליך הפלילי, שחסכה את העדת המתלוננת וילדיו הקטינים. עוד טען המערער כי חלק מהנזקים שנגרמו למתלוננת נבעו מטיפול רפואי לקוי שקיבלה בבית-החולים.

8. עמדת המדינה היא שדין הערעור להידחות. המדינה הצביעה על הנזקים הקשים שהמערער גרם למתלוננת, כמו גם לכך שחזר לסורו בעקבות הרשעתו בעבר בעבירות תקיפה ואיומים כלפיה.

דיון והכרעה

9. לאחר ששקלנו את הדברים עמדתנו היא שדין הערעור להידחות.

10. אין מקום לקבל את הטענה כי רף הענישה התחתון במקרה זה אינו יכול לעלות על עונש המינימום הקבוע בחוק. עוד בעבר עמד בית משפט זה על כך שטענה זו "לא עומדת ברציונאל שבבסיס קביעת מתחם ענישה בהתאם לעבירה ולנסיבותיה הספציפיות ומרוקנת מתוכן את דרישת [סעיף 40ט](#) לחוק העונשין", ואף "סותרת את הרציונאל שבבסיס קביעת עונש מינימום לעבירה, אשר נועד לייחד את העבירה ולבטא את חומרתה ביחס לעבירות אחרות, ולא לכבול את בית המשפט למתחם ענישה נמוך יותר" (ע"פ 7677/12 נאסר נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (11.6.2014)). זאת ועוד, במקרה דנן קביעת מתחם הענישה אמורה הייתה להיעשות בשים לב לכך שכתב האישום התייחס לשלושה מעשים שונים שנעברו בגדרו של אירוע אחד. לכן, ברי כי אין לכבול את רף הענישה התחתון לעונש המינימום של אחד מן המעשים בלבד (ראו והשוו: ע"פ 3429/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 15-16 (19.3.2015); ע"פ 1082/14 ג'סאר נ' מדינת ישראל, פסקה 31 (23.7.2015)).

11. באשר לטענות שנסבו על קביעת עונשו של המערער בתוך מתחם הענישה, יש להקדים ולהזכיר כי ברגיל ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, להוציא מקרים חריגים שבהם נפלה טעות מהותית הבולטת על פניה בגזירת הדין או שהעונש חורג במידה קיצונית ממתחם הענישה המקובל במקרים דומים (ראו למשל: ע"פ 3429/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (19.3.2015); ע"פ 3076/14 שקרה נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (25.3.2015); ע"פ 4146/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (29.6.2015)). יתר על כן, במקרה זה אף נראה כי העונש שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי הולם עונשים שהושגו במקרים דומים (ראו למשל: ע"פ 4221/13 ואנונו נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (26.3.2015) וההפניות שם).

12. לגופם של דברים, יש לומר כי אמנם עונשו של המערער אינו קל, ולא קלות אף נסיבותיו האישיות, אך גם העבירות שבהן הורשע הן חמורות ביותר, ולא כל שכן

הנסיבות שבהן נעברו. למעשה, אך כפסע היה בין פציעותיה של המתלוננת לבין תוצאות הרוח אסון אף יותר מאלה שנגרמו בפועל, ודי לחכימא.

13. המערער לא רק נהג במתלוננת באלימות קשה, אלא דרס את כבודה ואת רצונה כאדם, וכידוע: רצונו של אדם – כבודו. למעשה, לעבירות אלימות הנעברות על רקע החלטתה של אשה להיפרד מבן זוגה נודעת חומרה יתרה. הן מבוססות על הנחה של "אין מוצא" – תוך קליעתה של הקורבן לברירה אכזרית בין חיים באומללות ואלימות לבין פרידה החושפת לסכנה של משנה אלימות. המדיניות העונשית בתחום זה חייבת להיות מחמירה וברורה.

14. אשר על כן, הערעור נדחה. המערער יישא בעונשו כמפורט בפסקה 6 לעיל.

ניתן היום, י"א בתשרי התשע"ו (24.9.2015).

ש ו פ פ ת

ש ו פ פ ט

ש ו פ פ ט